

Dosar nr.3-41/20 (2-20042198-02-3-15042020-1)

Î N C H E I E R E

16 aprilie 2020
Chișinău

mun.

Completul de contencios administrativ al
Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Președintele completului
Judecătorii

Anatolie Minciuna
Ecaterina Palanciuc și Veronica Negru

examinînd, din oficiu chestiunea cu privire la admisibilitatea acțiunii înaintate de către ***** împotriva ***** privind constatarea nulității prevederilor pct. 8 din Dispoziția *****a RM nr.1 și Anexă la Dispoziția *****a RM nr.1 din 18.03.2020, pct. 4-11 și pct.22-40 din Dispoziția *****a RM nr.4 din 24.03.2020, pct. 11-12 din Dispoziția *****a RM nr. 8 din 28.03.2020,

C O N S T A T Ă :

La data de 15 aprilie 2020, ***** s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu acțiune împotriva ***** privind constatarea nulității prevederilor pct. 8 din Dispoziția *****a RM nr. 1 și Anexă la Dispoziția *****a RM nr. 1 din 18.03.2020, pct 4-11 și 22-40 din Dispoziția *****a RM nr. 4 din 24.03.2020, pct. 11-12 din Dispoziția *****a RM nr. 8 din 28.03.2020.

În motivarea acțiunii a invocat că, Parlamentul RM a emis Hotărârea nr. 55 din 17.03.2020, prin care a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie -15 mai 2020. Pe perioada stării de urgență, ***** a RM a fost împuternicită cu dreptul de a emite dispoziții executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul RM, vizând măsurile prevăzute de art. 2 din Hotărârea Parlamentului RM nr. 55 din 17.03.2020.

Menționează că, la data de 18 martie 2020, ***** a adoptat prima sa Dispoziție, stabilind în Anexă măsurile specifice în domeniul justiției, inclusiv reguli noi de procedură, pe perioada instituirii stării de urgență.

La data de 24 martie 2020, ***** a emis Dispoziția nr. 4, stabilind în punctele 4-11 regulile noi de procedură civilă și de contencios administrativ, iar în punctele 22-40 regulile noi de procedură contravențională, indicând că prevederile Codului

administrativ, ale Codului de Procedură Civilă și ale Codului Contravențional se aplică în măsură în care nu contravin acestei dispoziții.

La data de 28 martie 2020, ***** a adoptat Dispoziția nr. 8, stabilind reguli noi de procedură penală în punctele 11 și 12.

Consideră că, prevederile pct. 8 din Dispoziția *****nr. 1 și Anexă la Dispoziția *****nr. 1 din 18.03.2020, pct. 4-11 și 22-40 din Dispoziția *****nr. 4 din 24.03.2020, pct. 11-12 din Dispoziția *****nr. 8 din 28.03.2020 sunt nule, fiind emise cu încălcarea gravă a competenței materiale, cu sfidarea prevederilor art. 72, art. 54 alin. (3) și art. 20 din Constituția RM.

Afirmă că, conform prevederilor art. 225 alin. (3) lit. b) din Codul Administrativ, în cazul în care au fost emise acte administrative individuale și normative referitoare la securitatea națională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepționale, la măsurile de urgență luate de autoritățile publice în vederea combaterii calamităților naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor și a altor fenomene similare, instanța de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanțe: b) competența autorității publice de a emite actul;"

Menționează că, în sensul prevederilor Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război și art. 12 din Codul Administrativ, Dispozițiile *****reprezintă drept acte administrative cu caracter normativ, având forța juridică inferioară Constituției, legilor, actelor normative a Guvernului și Decretelor Președintelui RM. Prin urmare, competența *****în perioada stării de urgență nu poate depăși limitele stabilite prin Constituția RM și Legea nr. 212/2004.

La fel invocă că, potrivit prevederilor art. 72 alin. (3) lit. e) din Constituție, organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești și a contenciosului administrativ se reglementează prin lege organică. Constituția nu prevede posibilitatea derogării de la aceste prevederi în cazuri excepționale, cum ar fi starea de urgență, de asediu sau de război. Prin urmare, regulile de procedură civilă, contencios administrativ, procedura contravențională și penală pot fi adoptate doar de către Parlamentul RM, printr-o lege organică. Aceeași abordare se regăsește și în Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, care în art. 60 alin. (2) stabilește că pe durata stării de urgență, de asediu sau de război, procedura în cauzele penale și cele privind contravențiile administrative se îndeplinește în același mod în care se îndeplinea pînă la declararea stării de urgență, de asediu sau de război, ținînd cont de particularitățile stabilite de prezenta lege. Iar potrivit prevederilor art. 66 alin. (2) din aceeași lege, modul și temeiurile tragerii la răspundere civilă, penală sau contravențională sînt reglementate de legislația în vigoare, dacă prezenta lege nu stabilește altfel.

Totodată art. 9 alin. (1) aceeași lege prevede clar, că organele competente emit dispoziții și ordine executorii în limitele competenței lor, având dreptul de a aplica doar măsurile prevăzute în art. 20, în această listă nefiind incluse măsurile din domeniul justiției.

Prin urmare, consideră că derogarea de la normele de procedură civilă, de contencios administrativ, procedura contravențională și procedura penală, în perioada stării de urgență poate fi făcută doar printr-o lege organică.

La fel invocă că, pe lângă faptul că prevederile contestate au fost emise cu încălcarea gravă a competenței și cu sfidarea ierarhiei actelor legislative și normative, unele prevederi din Dispozițiile *****au instituit limitări incompatibile cu garanțiile constituționale privind accesul la justiție în special, restrîngerile impuse se referă la:

- instituirea unui termen extrem de scurt (24 ore) pentru contestarea Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, fără posibilitatea repunerii în termen (pct. 4 și pct. 9, Dispoziția *****nr. 4 din 24.03.2020);
- imposibilitatea suspendării de către instanța de judecată a actului contestat (pct. 6, Dispoziția *****nr. 4 din 24.03.2020);
- imposibilitatea exercitării căilor de atac împotriva deciziilor instanței de contencios administrativ privind Deciziile ***** (pct. 10, Dispoziția *****nr. 4 din 24.03.2020);
- instituirea unui termen extrem de scurt pentru contestarea deciziilor agentului constator (48 ore/24 ore), fără posibilitatea repunerii în termen (pct. 22-24, pct. 27, Dispoziția *****nr. 4 din 24.03.2020);
- instituirea unui termen extrem de scurt (24 ore/48 ore) pentru depunerea recursului împotriva hotărârii judecătorești contravenționale, fără posibilitatea repunerii în termen (pct. 35, pct 37, Dispoziția CSERM nr. 4 din 24.03.2020).

În condițiile evoluției defavorabile a situației epidemiologice în RM și limitărilor de circulație impuse, termenele de contestare a deciziilor *****și/sau a agentului constator de doar 24-48 ore sunt inadecvate și inaccesibile pentru majoritatea locuitorilor RM, în special pentru persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă înaintată, persoanele sărace, persoanele din localitățile îndepărtate de centrele raionale, și persoanele care se află în autoizolare. Persoanele cu dizabilități, vârstnicii și persoanele din localitățile îndepărtate de centrele raionale și persoanele aflate în autoizolare nu vor putea angaja un avocat din cauza restricțiilor de circulație și lipsa transportului accesibil. Persoanele cu venituri modeste nu vor putea beneficia de serviciile avocaților publici garantați de stat, întrucât pentru a beneficia de serviciile gratuite, urmează să prezinte un set de documente care ar atesta acest drept. Or, conform Legii nr. 198 din 26.07.2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, asistența juridică de urgență se acordă în decurs de 24 de ore de la solicitare doar în cazul reținerii în cadrul unui proces

penal sau al unei proceduri contravenționale, nefiind reglementată posibilitatea acordării asistenței juridice urgente și pentru alte cazuri ce nu suferă amânare. Ca efect, persoana nu va avea timpul și resursele necesare pentru a angaja un avocat în vederea depunerii contestației, fiind astfel lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile în instanța de judecată.

Relevă că, potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea nr. 212/2004, pe durata stării de urgență, de asediu sau de război, în funcție de gravitatea situației ce a determinat instituirea acesteia, poate fi restrâns, dacă este cazul, exercițiul unor drepturi sau libertăți ale cetățenilor în conformitate cu art. 54 din Constituție. Iar reieșind din prevederile art. 54 alin. (3) din Constituție restrângerea exercițiului accesului liber la justiție nu se admite.

În circumstanțele create solicită, admiterea cererii, constatarea nulității prevederilor pct. 8 din Dispoziția *****a RM nr. 1 și Anexă la Dispoziția *****a RM nr. 1 din 18.03.2020, pct. 4-11 și pct.22-40 din Dispoziția *****a RM nr. 4 din 24.03.2020, pct. 11-12 din Dispoziția *****a RM nr. 8 din 28.03.2020.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a notificat pârâta despre depunerea acțiunii nominalizate, fiind acordat termen pentru prezentarea referinței.

La data de 16 aprilie 2020 ***** a prezentat referința la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** , solicitând în principal declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă sau, în mod secundar respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, invocând că, conform art.66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, Parlamentul Republicii Moldova declară starea de urgență, de asediu și de război, iar potrivit art. 12 din Legea nr.212/2004 starea de urgență, de asediu sau de război se declară prin hotărâre a Parlamentului.

Astfel, în temeiul art.66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, art.12 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, având în vedere declararea de către Organizația Mondială a Sănătății a pandemiei de coronavirus (COVID-19) la 11 martie 2020 și instituirea de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020 a codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19 Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 55 din 17 martie 2020 a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie - 15 mai 2020.

Conform art.5 din Legea nr. 212/2004, pe durata stării de urgență, de asediu sau de război, în funcție de gravitatea situației ce a determinat instituirea acesteia, poate fi restrâns, dacă este cazul, exercițiul unor drepturi sau libertăți ale cetățenilor în conformitate cu art.54 din Constituție.

Prin art.2 din Hotărârea Parlamentului nr.55 din 17.03.2020, dar și prin prevederile Legii nr. 212/2004 ***** a Republicii Moldova este împuternicită cu

competența de a întreprinde toate măsurile necesare prin deciziile luate în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19).

Menționează că, actele emise în situații excepționale, chiar dacă derogă de la procedura generală obișnuită, în esență, au drept scop salvarea unui interes public, în speță sănătatea întregii populații.

În acest context, în conformitate cu art.22 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război pe durata stării de urgență, ***** a Republicii Moldova are următoarele atribuții:

a) emite dispoziții privind aplicarea măsurilor de protecție a populației și bunurilor, de localizare și lichidare a consecințelor situațiilor excepționale, de apărare a statului de drept și de menținere sau restabilire a stării de legalitate;

b) controlează activitatea comisiilor pentru situații excepționale ale autorităților administrației publice locale și analizează modul de desfășurare a operațiunilor de salvare și de intervenție, adoptă măsuri pentru asigurarea oportună a acestor comisii cu forțele și mijloacele necesare;

c) exercită dreptul exclusiv de a interzice desfășurarea adunărilor, manifestațiilor publice și a altor acțiuni de masă;

d) coordonează activitatea mijloacelor de informare în masă privind informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse de Guvern pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației, precum și privind familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale;

e) dispune, în caz de necesitate, sistarea temporară a livrării gazelor, energiei electrice și apei potabile;

f) limitează sau interzice comercializarea băuturilor alcoolice;

g) stabilește procedura de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici și ai instituțiilor publice, cazurile când este permisă demisia lucrătorilor;

h) stabilește regimul special de folosire a spațiului aerian;

i) exercită alte atribuții necesare.

Menționează pârâta că lit. i) din art.22 din Legea 212/2004 a fost introdusă ca rezultat a modificărilor operate prin Legea nr. 54 din 17.03.2020. Astfel, Parlamentul prin această reglementare a oferit un caracter neexhaustiv atribuțiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, în vederea gestionării cât mai eficiente a stării de urgență. Avînd în vedere că suntem în prezența nu a unei epidemii naționale, ci a unei pandemii internaționale, în dependență de circumstanțele specifice a fiecărei situații în parte, Comisia deține competența de a aplica măsuri excepționale în situații excepționale, care sunt atribuite strict pe perioada situației de urgență.

Reieșind din specificul stării de urgență, ***** deține pentru această perioadă, în condițiile legii, inclusiv expres sau implicit prerogative de reglementare a anumitor relații sociale pe durata stării de urgență.

Concomitent invocă că, art.15 (*derogarea în caz de stare de urgență*) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului acordă guvernelor statelor părți, în împrejurări excepționale, posibilitatea de a deroga, temporar, limitat și controlat, de la obligația de a asigura anumite drepturi și libertăți în temeiul Convenției. Aplicarea acestei prevederi se face cu respectarea următoarelor condiții de procedură și de fond: 1.dreptul de a deroga poate fi invocat numai în timp de război sau în alte situații de pericol public ce amenință viața națiunii; 2.un stat poate lua măsuri care derogă de la obligațiile prevăzute în Convenție numai în măsura strictă în care situația o cere; 3.derogările nu pot fi în contradicție cu alte obligații care decurg din dreptul internațional; 4. anumite drepturi din Convenție nu permit nicio derogare: Astfel, art. 15 § 2 interzice orice derogare în ceea ce privește dreptul la viață, cu excepția situației actelor licite de război, interzicerea torturii și a tratamentelor inumane ori degradante, interzicerea sclaviei și a aservirii, precum și regula „nicio pedeapsă fără lege”; de asemenea, nu poate exista o derogare de la art. 1 din Protocolul nr. 6 (abolirea pedepsei cu moartea în timp de pace) din Convenție, art. 1 din Protocolul nr. 13 (abolirea pedepsei cu moartea în toate circumstanțele) la Convenție și art. 4 (dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori) din Protocolul nr. 7 la Convenție; 5. în sfârșit, la nivel procedural, statul care exercită dreptul de a deroga este obligat să informeze Secretarul General al Consiliului Europei.

Potrivit art.5 din Legea nr. 212/2004, pe durata stării de urgență, de asediu sau de război, în funcție de gravitatea situației ce a determinat instituirea acesteia, poate fi restrâns, dacă este cazul, exercițiul unor drepturi sau libertăți ale cetățenilor în conformitate cu art.54 din Constituție. Verbul „*poate*” din textul normativ precitat denotă o marjă vastă de apreciere a autorităților competente în alegerea măsurilor de întreprins în toate domeniile vieții sociale, însă acest drept discreționar se exercită proporțional pentru a proteja interesul public. În speță, acesta include în mod prioritar dreptul la viață, sănătate și chiar conservarea ființei națiunii. Mai mult, starea de urgență și gestionarea ei efectivă oferă *sui generis*, în limitele temporale ale acesteia, atribuții limitate în sfera *funcții normative* a statului.

Prin art.2 din Hotărîrea Parlamentului nr.55 din 17.03.2020 dar și prin art.20 din Legea nr.212/2004 ***** a Republicii Moldova este împuternicită cu competența de a întreprinde toate măsurile necesare prin deciziile luate în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19).

Consideră că, măsurile întreprinse de către ***** a Republicii Moldova vine

să asigure într-o măsură suficientă exigența formulată de CtEDO, care a fixat că condiția existenței unei stări de pericol ce amenință viața națiunii presupune un dublu control, atât asupra scopului, cât și asupra mobilului măsurii derogatorii.

Starea de urgență se fundamentează pe circumstanțe excepționale care cu titlu de excepție impun măsuri neordinare, dar proporționale cu drepturile fundamentale ale omului, prerogative, specifice conceptului de *manns militari*. În situații excepționale puterea publică în limitele proporționalității și pe durata stării de urgență are dreptul și obligația de a proteja și conserva efectiv dreptul la viață, sănătatea persoanei și viața națiunii.

Măsurile, inclusiv cele cu caracter normativ specifice funcției normative a statului, ce pot fi întreprinse pe durata stării de urgență nu poartă un caracter nelimitat, fapt prevăzut și de Legea fundamentală a Republicii Moldova, cum ar fi *inter alia* imposibilitatea revizuirii Constituției (art. 142 alin. (3)), suprimarea dreptului la viață, ocrotirea sănătății, interzicerea torturii, interzicerea sclaviei, independența justiției, accesul la justiție, dreptul la apărare, egalitatea de tratament. În același mod, marja de apreciere, adică dreptul discreționar al *****este supus limitelor legale enunțate.

Astfel, starea de urgență prin natura sa juridică presupune, în scopurile enunțate, o concentrare temporară, în condițiile legii, a puterii de stat în mâinile anumitor entități prevăzute de lege pentru o gestionare efectivă și eficientă a stării respective. Or, în caz contrar ***** ar fi doar o instituție formală și existentă doar în plan ipotetic. Uneori, în situațiile de urgență, asediu sau război, măsurile întreprinse de anumite autorități publice în statele democratice mai poartă denumirea în doctrina dreptului statal ca „dictatură constituțională”, când se impune salvarea vieții și sănătății persoanei, menținerea păcii juridice și un nivel rezonabil de respectare ale altor drepturi și libertăți fundamentale, inclusiv conservarea ființei, națiunii. Atâta timp cât reglementările stabilite de autoritățile naționale nu se referă la cele redate supra, orice altă măsură rezonabilă și judicioasă este acceptabilă în cazul în care ea determină și facilitează promptitudinea acțiunilor necesare pentru a proteja viața națiunii.

Astfel invocă pârta că, toate măsurile întreprinse de către ***** a Republicii Moldova, prin emiterea dispozițiilor nr.1, 4 și 8, stabilesc unele reglementări temporare referitoare la procedurile de examinare a acțiunilor în justiție, valabile doar pe perioada stării de urgență.

Conform art. 225 alin. (3) din Codul administrativ, în cazul în care au fost emise acte administrative individuale și normative referitoare la securitatea națională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepționale, la măsurile de urgență luate de autoritățile publice în vederea combaterii calamităților naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor și a altor fenomene similare, instanța de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului

următoarelor circumstanțe:

- a) existența situației excepționale la data la care a fost emis actul;
- b) competența autorității publice de a emite actul;
- c) existența interesului public care justifică emiterea actului administrativ;
- d) imposibilitatea efectivă a autorității publice de a emite actul în condiții obișnuite.

Sintagma ”poate fi sesizată” denotă două aspecte: acțiunea trece testul admisibilității dacă pe lângă condițiile generale de admisibilitate mai întrunește și condițiile speciale din art.225 alin.(3) Cod administrativ, chiar și în privința examinării fondului cauzei de contencios administrativ, limita controlului judecătoresc, inclusiv în speță, urmează a fi exercitat strict în limitele prevederilor art.225 din Codul administrativ.

Suplimentar invocă că, Asociația Obștească Centru pentru Drepturile persoanelor cu Dizabilități nu revendică încălcarea unui drept propriu, în sensul art.17 combinat cu art.189 alin.(1) Cod administrativ or, acesta urmează să revendice un drept subiectiv propriu vătămat prin activitatea administrativă. Sintagma din art. 189 alin. (1) din Codul administrativ interzice actio popularis, indiferent de tipologia acțiunii înaintate în contenciosul administrativ.

Conform art.17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Astfel, pentru a avea succes, acțiunea reclamantului trebuie să fie una serioasă, inclusiv reclamantul să revendice un drept concret al său vătămat, dar nu situații juridice subiective active ipotetice/virtuale.

Susține pârîta că reclamantul, în cererea de chemare în judecată nu invocă care drept concret a fost lezat prin emiterea, de către ***** a Republicii Moldova, a Dispozițiilor susmenționate.

Notează că, dreptul de acces la justiție poate fi restricționat de către statele membre ale Consiliului Europei, însă limitările aduse acestui drept trebuind să respecte câteva principii cum ar fi: un raport rezonabil între scopul urmărit și mijloacele alese, scopul urmărit trebuie să fie legitim și să nu afecteze substanța dreptului. Astfel, contenciosul administrativ instituit de Codul Administrativ nu este un contencios obiectiv de legalitate, dar subiectiv, implicând apărare unui drept subiectiv propriu. În același timp, prin prevederile instituite se stabilesc doar termene speciale de examinare a cauzelor contravenționale fără a aduce atingere în substanța dreptului de acces la o instanță or, indiferent de felul acțiunii în contencios administrativ, inclusiv în cadrul acțiunii în control normativ, reclamantul trebuie să revendice un drept subiectiv al său vătămat sub sancțiunea declarării acțiunii inadmisibile.

În aceeași ordine de idei, conform art. 207 alin. (2) lit. d) Codul administrativ,

acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209. Astfel, dispozițiile legale enunțate urmează a fi aplicate în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (2) Codul administrativ și prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

Conform art. 2 alin. (2) Codul administrativ, prevede că, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Totodată, art. 4 alin. (1) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, prevede că, în perioada stării de urgență, de asediu sau de război, legile și alte acte normative adoptate pînă la instituirea stării respective acționează în măsura în care nu contravin prezentei legi.

Astfel, pentru a da eficiență practică art. 4 alin. (1) din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, ***** a stipulat în pct. 4 al Dispoziției nr. 4 că, Dispozițiile normative și individuale ale *****se contestă direct în instanța de judecată în termen de 24 de ore din momentul afișării pe pagina oficială a Guvernului, iar pct.9 al Dispoziției nr.4 prevede că, contestația declarată cu omiterea termenului nu poate fi repusă în termen.

În acest context, menționează că, toate dispozițiile *****a Republicii Moldova imediat după finisarea ședinței suni publicate pe pagina oficială a Guvernului www.gov.md la compartimentele ***** și Noul Coronavirus Covid-19. Publicarea pe pagina oficială a Guvernului, are drept scop inclusiv susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru toți cetățenii, indiferent de locul aflării.

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul publicării Dispozițiilor contestate, reclamantul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a contesta actele menționate.

Totodată, menționează că, reclamanta urma să înainteze contestația asupra Dispoziției nr. 1 din 18 martie 2020, nr. 4 din 24 martie 2020 și nr. 8 din 28 martie 2020, în interiorul termenului de 24 de ore calculat din momentul afișării acestora pe pagina oficială a Guvernului. Acțiunea a fost depusă la data de 15 aprilie 2020, nefiind respectat termenul legal de contestare, fapt ce servește ca temei legal de respingere a acțiunii ca fiind depusă tardiv, or, reclamantul urmează să fie sancționați de lege pentru pasivitatea sa față de respectarea termenului de prescripție or, pe cale de consecință examinarea unui acțiuni tardive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice în condițiile stării de urgență, garantat de art.6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, pârâta consideră că, prin activitatea administrativă nu a fost

încălcă vreun drept al reclamantului. De asemenea nu a fost încălcat nici un drept al reclamantului prin emiterea de către ***** a Republicii Moldova a Dispoziției nr. 1 din 18 martie 2020, a Dispoziției nr.4 din 24 martie 2020 și a Dispoziției nr.8 din 28 martie 2020.

Aprecierea instanței:

Examinând din oficiu admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, constată necesitatea declarării ca fiind inadmisibilă acțiunea înaintată de ***** din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 191 alin. (2) Cod administrativ, Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Articolul 192 alin. (1) Cod administrativ prevede că, pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel și la Curtea Supremă de Justiție se instituie complete și/sau colegii specializate de judecători.

Potrivit art. 193 alin. (2) Cod administrativ, Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Articolul 207 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ statuează că, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În corespundere cu art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Reieșind din sensul acțiunii înaintate, instanța de judecată reține că, prin Hotărîrea Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, în temeiul art. 66 lit. m) din Constituția Republicii Moldova, al art. 12 din Legea nr. 212/2004 privind regimul

stării de urgență, de asediu și de război, avînd în vedere declararea de către Organizația Mondială a Sănătății a pandemiei de coronavirus (COVID-19) la 11 martie 2020 și instituirea de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020 a codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie - 15 mai 2020.

Potrivit art.2 - art.4 al Hotărârii Parlamentului nr.55 din 17.03.2020, reiese că, pe perioada stării de urgență, ***** a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a următoarelor măsuri:

- 1) instituirea unui regim special de intrare și ieșire din țară;
- 2) instituirea unui regim special de circulație pe teritoriul țării;
- 3) introducerea regimului de carantină și luarea altor măsuri sanitaro-antiepidermice obligatorii;
- 4) stabilirea unui regim special de lucru pentru toate entitățile;
- 5) interzicerea desfășurării adunărilor, manifestațiilor publice și a altor acțiuni de masă;
- 6) dispunerea, la necesitate, a raționalizării consumului de alimente și de alte produse de strictă necesitate;
- 7) coordonarea activității mijloacelor de informare în masă privind:
 - a) informarea populației despre cauzele și proporțiile situației excepționale, despre măsurile întreprinse pentru prevenirea pericolului, lichidarea urmărilor acestei situații și protecția populației;
 - b) familiarizarea populației cu regulile de comportare în timpul situației excepționale;
 - c) introducerea unor reguli speciale de utilizare a mijloacelor de telecomunicații;
- 8) modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici și ai instituțiilor publice;
- 9) interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă;
- 10) chemarea cetățenilor pentru prestări de servicii în interes public în condițiile legii;
- 11) efectuarea, în modul stabilit de lege, a rechizițiilor de bunuri în scopul prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor care au impus declararea stării de urgență;
- 12) efectuarea altor acțiuni necesare în vederea prevenirii, diminuării și lichidării consecințelor pandemiei de coronavirus (COVID-19).

Art.3 al aceluiași act normativ prevede că, Dispozițiile *****a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii

Moldova.

Iar, art.4 din norma expusă supra prevede că, toate dispozițiile emise de ***** a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii.

La 15 aprilie 2020, ***** s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu acțiune împotriva ***** privind constatarea nulității prevederilor pct. 8 din Dispoziția *****a RM nr. 1 și Anexă la Dispoziția *****a RM nr. 1 din 18.03.2020, pct 4-11 și 22-40 din Dispoziția *****a RM nr. 4 din 24.03.2020, pct. 11-12 din Dispoziția *****a RM nr. 8 din 28.03.2020.

Prin dispoziția nr.1 din 18.03.2020 ***** a Republicii Moldova prin pct.8 a dispus că, se stabilesc măsuri specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei nr.1 la Dispoziția nr.1 din 18 martie 2020.

Prin dispoziția nr.4 din 24.03.2020 ***** a Republicii Moldova la pct.11 a dispus că, prevederile Codului Administrativ, ale Codului de procedură civilă sunt aplicabile la examinarea cauzelor în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei dispoziții.

Iar, la data de 28 martie 2020, ***** a adoptat Dispoziția nr. 8, stabilind reguli noi de procedură penală în punctele 11 și 12.

Potrivit art.189 al.1 Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta acțiune în contencios administrativ.

Iar, conform art.3 Codul Administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfaptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Dispozițiile legale enunțate *inter alia* instituie pentru partea reclamantă testul de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, inclusiv pentru acțiunea de control normativ.

În acest context, instanța de judecată reține că, unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ, inclusiv a acțiunii în control normativ, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative. Or, o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

În cazul din speță, reclamanta a depus o acțiune în control normativ, în conformitate cu prevederile art. 12 și art.206 alin. (1) lit. e) Codul administrativ.

Dar din dispozițiile legale enunțate, Completul judiciar deduce că, acestea instituie, *inter alia*, testul de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, inclusiv pentru acțiunea de control normativ în conformitate cu prevederile art. art. 12 și 206 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, revendicarea unui drept propriu vătămat și una din formele activității administrative. Or, în esență, scopul acțiunii

în control normativ, constă în anularea unui act administrativ normativ care, prin acțiunea sa, aduce o atingere ilegală unui drept subiectiv concret recunoscut de lege unei anumite persoane.

Astfel, conform prevederilor art. 206 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ), iar în conformitate cu art. 12 Cod administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Totodată, dispozițiile art. 20 Cod administrativ prevăd că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 39 alin. (1) și (2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit.

Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de judecată competente.

În esență scopul acțiunii în control normativ constă în anularea unui act administrativ normativ care prin acțiunea sa aduce o atingere ilegală unui drept subiectiv concret recunoscut de lege unei anumite persoane. Or, art. 206 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, indică că o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Articolul 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, prevede că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Astfel, Completul judiciar reține că, norma legală nominalizată, este una de concept și aplicabilă în mod sistemic cu prevederile art. art. 17, 20, 39 și 207 Cod administrativ, revendicarea **dreptului propriu** fiind condiția fundamentală nu numai pentru succesul acțiunii din punct de vedere al admiterii acțiunii, dar și din perspectiva îndeplinirii testului de admisibilitate a acesteia, felul acțiunii înaintate potrivit art. 206 Cod administrativ contând mai puțin.

Această constatare este susținută și de dispozițiile art. 3 Cod administrativ, și de prevederile art. 38 alin. (2) Cod administrativ, ce dispune că orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin

nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de judecată competente.

Astfel, normele legale supra citate, interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicînd revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului, astfel, înaintarea oricărei acțiuni în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) Codul administrativ, evocă pentru admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv exclusiv al reclamantului.

Prin urmare, în sensul Legii, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea **dreptului propriu**, deoarece expresiile utilizate în textul art. 17, 38 și 189 Cod administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete.

Relaționînd circumstanțele cauzei la normele precitate, instanța de judecată nu atestă vătămarea unui drept subiectiv al reclamantei ***** privit prin prisma dispoziției nr.1 și Anexă la Dispoziția *****a RM nr.1 din 18.03.2020, pct. 4-11 și pct.22-40 din Dispoziția *****a RM nr.4 din 24.03.2020, pct. 11-12 din Dispoziția *****a RM nr. 8 din 28.03.2020.

Astfel, conform conținutului pct. 8 din dispoziția nr.1 din 18.03.2020 a *****a Republicii Moldova s-a dispus că se stabilesc măsuri specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei nr.1 la Dispoziția nr.1 din 18 martie 2020.

Prin dispoziția nr.4 din 24.03.2020 ***** a Republicii Moldova prin pct.4-11 a dispus că:

4.Dispozițiile normative și individuale ale *****se contestă direct în instanța de judecată în termen de 24 de ore din momentul afișării pe pagina oficială a Guvernului.

5.Contestația depusă nu suspendă efectele actului contestat.

6.Instanța de judecată nu este în drept să suspende actul contestat.

7.Competența exclusivă pentru examinarea contestațiilor împotriva Dispozițiilor *****apartine Curții de Apel Chișinău.

8.Cauza se judecă în termen de 72 de ore de la data intrării dosarului în instanță.

9.Contestația declarată cu omiterea termenului, nu poate fi repusă în termen.

10.Hotărîrea Curții de Apel Chișinău este irevocabilă din momentul pronunțării.

11.Prevederile Codului administrativ, ale Codului de procedură civilă sunt aplicabile la examinarea cauzelor, în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei dispoziții.

Precum și pct.22-40 care prevăd că:

22. Pe durata stării de urgență cauzele contravenționale în care urgența se justifică prin scopul instituirii stării de urgență la nivel național și care vizează încălcarea dispozițiilor *****a Republicii Moldova, termenul de contestare a deciziei agentului constatatator este de 48 ore de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.4471 alin.(8) din Codul contravențional.

23. Persoana nu poate fi repusă în termen, cazul omiterii termenului prevăzut la punctul 22.

24. Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nua fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatatator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 24 ore de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale.

25. Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune, inclusiv prin intermediul poștei electronice, la autoritatea din care face parte agentul constatatator, care a examinat cauza, conform competenței teritoriale. În cel mult 24 ore de la data depunerii, agentul constatatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

26. Contestația depusă nu suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constatatator.

27. Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatatator pot fi contestate cu recurs, în termen de 24 ore din data aplicării sancțiunii, în instanța de fond conform competenței teritoriale.

28. Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatatator pot fi contestate în baza următoarelor temeuri:

28.1. contravenientul a fost sancționat pentru o faptă care nu vizează încălcarea dispozițiilor *****a Republicii Moldova;

28.2. s-au aplicat sancțiuni în alte limite decît cele prevăzute de partea specială a cărții a doua.

29. În termen de 24 de ore de la data intrării cauzei contravenționale în instanță, judecătorul verifică competența și, după caz:

29.1. dispune remiterea după competență a dosarului cu privire la contravenție;

29.2. fixează data examinării cauzei contravenționale, dispune citarea părților și altor participanți la ședință, întreprinde alte acțiuni pentru buna ei desfășurare.

30. Cauza contravențională se judecă în termen de 48 de ore de la data intrării dosarului în instanță.

31. Dacă există temeuri rezonabile, judecătorul, prin încheiere motivată, poate prelungi termenul de judecare a cauzei cu 24 de ore.

32.În cel mult 24 de ore de la data pronunțării hotărârii judecătorești, copia ei se remite părților, care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, inclusiv prin poșta electronică, și, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

33.Soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă se desfășoară ținându-se cont de prevederile punctul 22-32din prezenta Dispoziție.

34.Hotărârile judecătorești contravenționale, emise în condițiile punctului 22 pot fi atacate cu recurs, care poate fi depus și prin poșta electronică, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeuri:

34.1. contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de Codul Contravențional și de Dispozițiile *****a Republicii Moldova;

34.2.s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului;

34.3.contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

34.4.faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

34.5.a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului.

35.Recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 24 de ore de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data comunicării hotărârii judecătorești, dar nu mai târziu de 48 de ore de la data pronunțării hotărârii judecătorești.

36.Recursul primit, împreună cu dosarul contravențional, se expediază, în cel mult 12 ore de la data expirării termenului de declarare a recursului, instanței de recurs.

37.Recursul declarat cu omiterea termenului, nu poate fi repus în termen.

38.Recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale nu suspendă executarea ei.

39.După examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii:

39.1.respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul:a) este tardiv;b) este inadmisibil;c) este nefondat;

39.2.admite recursul, casînd hotărârea atacată, parțial sau integral, și adoptă una dintre următoarele soluții:a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art.441din Codul contravențional;b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.

40.Prevederile Codului contravențional se aplică în măsura în care nu contravin prezentei Dispoziții

Conform conținutului pct.11-12 dispoziției nr.8 din 28 martie 2020, prevede că:

11.Pe durata stării de urgență, în activitatea de urmărire penală pe cauzele inițiate până la sau în perioada stării de urgență, cu excepția cauzelor specificate în punctul 10 din anexa la Dispoziția *****a Republicii Moldova nr.1 din 18 martie 2020, se întrerup de drept termenele:

11.1. de efectuare a urmăririi penale;

11.2. de examinare a sesizărilor despre infracțiuni, prevăzute la art.274 din Codul de procedură penală;

11.3. de efectuare a actelor de constatare, prevăzute la art.273 din Codul de procedură penală;

11.4. de soluționare a cererilor în procesul urmăririi penale, precum și a contestațiilor prevăzute la art.298-2992 din Codul de procedură penală;

11.5. de menținere a persoanei în calitate de bănuît, prevăzute la art.63 din Codul de procedură penală.

12. Termenele vor continua să curgă de la data încetării stării de urgență.

În acest context, instanța de judecată constată că, ***** nu revendică încălcarea unui drept al său în sensul art.17 combinat cu art.189 alin.(1) Cod administrativ or, pentru admisibilitatea acțiunii în sensul art.20, art.38-39, și art.189 alin.(1) Cod Administrativ reclamantul urmează să revendice un drept propriu vătămat prin activitatea administrativă. Or, art.5 Cod administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

La acest capitol, instanța de judecată reține că, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea **dreptului propriu**, deoarece expresiile utilizate în textul art. art. 17, 38 și 189 Cod administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*«actio popularis»*).

Astfel, Completul judiciar atestă că, pretențiile formulate din numele Asociației Obștești Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități invocând încălcarea drepturilor cetățenilor Republicii Moldova și în special persoanelor cu dizabilități, persoanelor în vîrstă înaintată, persoanelor sărace, persoanelor din localitățile îndepărtate de centrele raionale și a persoanelor care se află în autoizolare, lezat prin activitatea administrativă a *****a Republicii Moldova, manifestată prin

adoparea prevederilor reflectate în pct. 8 din Dispoziția *****a RM nr.1 și Anexă la Dispoziția *****a RM nr.1 din 18.03.2020, pct. 4-11 și pct.22-40 din Dispoziția *****a RM nr.4 din 24.03.2020, pct. 11-12 din Dispoziția *****a RM nr. 8 din 28.03.2020, nu pot fi privite ca drept lezat prin prisma normelor Codului Administrativ și nu afectează personal reclamantul. Or, dispozițiile menționate conțin reglementări abstracte în sensul art.12 Codul administrativ și reglementări individuale conform art.10 alin.(1) Cod administrativ.

Mai mult ca atât, Completul ajunge la concluzia că, aceste dispoziții nu afectează personal *****, deoarece reprezentantul acestuia nu a invocat în nici un mod că ar fi afectat de dispozițiile contestate, în condițiile în care din constatările expuse supra, reiese că doar persoana în privința căreia sunt aplicate măsurile stabilite prin dispozițiile contestate, este îndreptățită de a le contesta în instanță în vederea apărării drepturilor și intereselor sale personale într-o eventuală acțiune în contestare, în care poate invoca și un control de legalitate incidental și cu efecte *inter partes*.

Întru susținerea opiniei sale, instanța de judecată invocă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că, pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănueli sau conjuncturi [Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00)]. Curtea a subliniat că în Convenție nu este prevăzută posibilitatea de a angaja o *actio popularis* în scopul interpretării drepturilor recunoscute în Convenție; aceasta nu autorizează nici persoanele particulare să se plîngă în legătură cu o dispoziție de drept intern doar pentru că aceștia consideră, fără să fi suportat în mod direct efectele, că dispoziția respectivă încalcă Convenția (Aksu împotriva Turciei, Burden împotriva Regatului Unit).

În contextul celor supramenționate, instanța de judecată reține că, prevederile legale precitate interzic *apriori* și *inter alia* înaintarea acțiunilor în contencios administrativ popular, adică *actio popularis*. Indiferent de felul acțiunii în contencios administrativ, inclusiv în cadrul acțiunii în control normativ, reclamantul trebuie să revendice un drept subiectiv al său vătămat sub sancțiunea declarării acțiunii inadmisibile.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) alin. (2) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În același context, protecția efectivă a drepturilor subiective potrivit art. art. 20, 36, 38, 189 și 219 Cod administrativ, impune instanței de judecată obligația de a

reține spre examinare doar acțiunile ce denotă un caracter serios, adică un interes imediat și practic pentru reclamant de pe urma promovării și rezultatului acțiunii în contenciosul administrativ.

Astfel, în condițiile în care acțiunea în contencios administrativ nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă instanța de judecată nu va purcede la examinarea și soluționarea fondului acțiunii, deoarece chestiunile de procedură, care guvernează accesul la justiție precedează fondul acțiunii în contencios.

Totodată, instanța ține să menționeze că declararea inadmisibilă a acțiunii exclude examinarea fondului cauzei de contencios administrativ atât din perspectiva circumstanțelor de fapt, cât și motivelor de drept.

În conformitate cu prevederile art.207 al.(1), al.(2) lit. e), art. 230 Cod Administrativ, Completul de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d i s p u n e :

Se declară inadmisibilă acțiunea înaintată de ***** împotriva *****privind constatarea nulității prevederilor pct. 8 din Dispoziția *****a RM nr.1 și Anexă la Dispoziția *****a RM nr.1 din 18.03.2020, pct. 4-11 și pct.22-40 din Dispoziția *****a RM nr.4 din 24.03.2020, pct. 11-12 din Dispoziția *****a RM nr. 8 din 28.03.2020.

Se explică Asociației Obștești Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități că declararea acțiunii inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile de la notificarea ei, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Președintele completului
Minciuna

Anatolie

Judecătorii
Palanciuc

Ecaterina

Veronica Negru